

Søren Kierkegaard
Forførelserens
Dagbog

imprimatur

sua passion' predominante
e la giovin principiante.

Don Giovanni Nr. 4 Aria.

Ikke kan jeg dølgge for mig selv, neppe blive Herre over den Angst, der i dette Øieblik griber mig, da jeg for min egen Interesses Skyld beslutter mig til at tage en nøiagtig Reenskrift af den flygtige Afskrift, jeg kun i største Hast og med megen Uro i sin Tid var istand til at forskaffe mig. Situationen træder ligesaa ængstende men ogsaa ligesaa bebreidende fremfor mig som dengang. Han havde mod Sædvane ikke lukket sin Secretair af, dens hele Indhold stod saaledes til min Disposition; men det er forgjeves, om jeg vilde besmykke min Adfærd ved at erindre mig selv om, at jeg ingen Skuffe har aabnet. En Skuffe var trukken ud. I den fandtes en Mængde løse Papirer og oven paa dem laae en Bog i stor Qvart, smagfuldt indbunden. Paa den Side, der vendte op, var anbragt en Vignet af hvidt Papir, hvorpaa han egenhændig havde skrevet: commentarius perpetuus Nr. 4. Forgjeves vilde jeg imidlertid søge at indbilde mig selv, at dersom den Side af Bogen ikke havde vendt i Veiret, og dersom den paafaldende Titel ikke havde fristet mig, jeg da ikke vilde være falden i Fristelsen, eller dog have gjort den Modstand. Titlen selv var besynderlig, dog ikke saa meget i og for sig som paa Grund af dens Omgivelse. Ved et flygtigt Øiekast paa de løse Papirer erfarede jeg, at disse indeholdt Opfattelser af erotiske Situationer, enkelte Vink om et og andet Forhold, Skizzer til Breve af en ganske egen Natur, som jeg senere lærte at kjende i deres kunstnerisk fuldførte beregnede Skjødesløshed. Naar jeg nu, efterat have gennemskuet dette fordærvede Menneskes rænkefulde Indre, gjenkalder mig Situationen, naar jeg med mit for al Underfundighed aabnede Øie ligesom træder hen for hiin Skuffe, saa gjør det samme Indtryk paa mig, som det maa gjøre paa en Politi-Officiant, naar han træder ind paa en Falskners Værelse, aabner hans Gjemmer og i en Skuffe finder en Mængde løse Papirer, Prøveskrifter; paa eet er der

et lille Stykke Løvværk, paa et andet et Navnetræk, paa et tredie en Linie Baglænds-Skrift. Det viser ham let, at han er paa det rette Spoer, og Glæden herover blander sig med en vis Beundring af det Studium, den Flid, der her er umiskjendelig. Mig vilde det vel være gaaet lidt anderledes, da jeg er mindre vant til at opspore Forbrydelser og ikke væbnet med - et Politi-Skildt. Jeg vilde have følt den Sandheds Dobbeltvægt, at jeg gik paa ulovlige Veie. Den Gang blev jeg ikke mindre fattig paa Tanker end paa Ord, som det i Almindelighed gaaer. Man bliver imponeret af et Indtryk, indtil Reflexionen atter slipper løs og mangfoldig og hurtig i sine Bevægelser besnakker og insinuerer sig hos den ubekjendte Fremmede. Jo mere Reflexionen er udviklet, desto hurtigere veed den at fatte sig, den bliver, som en Passkriver for udenlandske Reisende, saa fortrolig med at see de eventyrligste Figurer, at den ikke let lader sig forbløffe. Men uagtet nu min Reflexion vistnok er meget stærkt udviklet, saa blev jeg dog i det første Moment høilig forbauset; jeg erindrer meget godt, at jeg blegnede, at jeg nær var falden omkuld, og hvor angst jeg var derfor. Sæt han var kommen hjem, havde fundet mig besvimet med Skuffen i Haanden - en ond Samvittighed er dog istand til at gjøre Livet interessant.

Titlen paa Bogen frapperede mig ikke i og for sig; jeg tænkte det var en Samling af Excerpter, hvilket forekom mig ganske naturligt, da jeg vidste, at han med Iver altid havde omfattet sine Studier. Den indeholdt imidlertid ganske andre Ting. Det var hverken meer eller mindre end en Dagbog, omhyggeligt ført; og som jeg, efter hvad jeg tilforn havde kjendt til ham, ikke fandt, at hans Liv saa høilig trængte til Commentar, saa negter jeg ikke, efter det Indblik, jeg nu gjorde, at Titlen er valgt med megen Smag og megen Forstand, med sand æsthetisk, objektiv Overlegenhed over ham selv og over Situationen. Denne Titel staaer i fuldkommen Harmoni med hele Indholdet. Hans Liv har

været et Forsøg paa at realisere den Opgave at leve poetisk. Med et skarpt udviklet Organ for at udfinde det Interessante i Livet, har han vidst at finde det, og efterat have fundet det bestandigt halvt digterisk reproduceret det Oplevede. Hans Dagbog er derfor ikke historisk nøiagtig eller simpelt fortællende, ikke indikativisk, men conjunktivisk. Uagtet det Oplevede naturligviis er optegnet efter at det er oplevet, stundom maaskee endog længere Tid derefter, saa er det dog ofte fremstillet saaledes som om det foregik i samme Øieblik, saa dramatisk levende, at det stundom er som foregik Alt for Ens Øine. At han nu skulde have gjort det, fordi han havde nogensomhelst anden Hensigt med denne Dagbog, er høist usandsynligt; at den i strængeste Forstand blot har havt personlig Betydning for ham, er iøinefaldende; og at ville antage, at jeg har et Digterværk for mig, maaskee endog bestemt til at trykkes, forbyder saavel det Hele som det Enkelte. Vel behøvede han ikke at befrygte Noget for sin Person ved at udgive den; thi de fleste Navne ere saa besynderlige, at der aldeles ingen Sandsynlighed er for, at de ere historiske; kun har jeg fattet en Mistanke om, at Fornavnet er historisk rigtigt, saaledes, at han altid selv har været sikker paa at gjenkjende den virkelige Person, medens enhver Uvedkommende maatte vildledes af Familie-Navnet. Saaledes er det idetmindste Tilfælde med den Pige, jeg kjendte, om hvem Hovedinteressen dreier sig, Cordelia, hun heed meget rigtigt Cordelia, men derimod ikke Wahl.

Hvorledes lader det sig nu forklare, at Dagbogen desuagtet har faaet et saadant digterisk Anstrøg? Svaret herpaa er ikke vanskeligt, det lader sig forklare af den digteriske Natur, der er i ham, der, om man saa vil, ikke er riig nok, om man saa vil, ikke fattig nok til at adskille Poesi og Virkelighed fra hinanden. Det Poetiske var det Mere, han selv bragte med sig. Dette Mere var det Poetiske han nød i Virkelighedens poetiske Situation; dette tog han atter tilbage i Form af digterisk Reflexion. Det var den anden

Nydelse, og Nydelse var hele hans Liv beregnet paa. I første Tilfælde nød han personlig det Æsthetiske, i andet Tilfælde nød han æsthetisk sin Personlighed. I første Tilfælde var Pointet det, at han egoistisk personlig nød det, som deels Virkeligheden gav ham, deels han selv havde besvangret Virkeligheden med; i andet Tilfælde blev hans Personlighed forflygtiget, og han nød da Situationen og sig selv i Situationen. I første Tilfælde behøvede han bestandig Virkeligheden som Anledning, som Moment; i andet Tilfælde var Virkeligheden druknet i det Poetiske. Det første Stadiums Frugt er saaledes den Stemning, af hvilken Dagbogen er fremgaaet som det andet Stadiums Frugt, dette Ord taget i sidste Tilfælde i en noget anden Betydning end i første. Det Poetiske har han saaledes bestandigt havt ved den Tvetydighed, i hvilken hans Liv gik hen.

Bag ved den Verden, i hvilken vi leve, fjernt i Baggrunden ligger en anden Verden, der staaer omtrent i samme Forhold til hiin som den Scene, man stundom i Theatret seer bag den virkelige Scene, staaer til denne. Man seer gennem et tyndt Flor ligesom en Verden af Flor, lettere, mere ætherisk, af en anden Bonitet end den virkelige. Mange Mennesker, som vise sig legemligen i den virkelige Verden, høre ikke hjemme i denne men i hiin anden. Dog det, at et Menneske saaledes svinder hen, ja næsten forsvinder for Virkeligheden, kan enten have sin Grund i en Sundhed eller i en Sygdom. Det Sidste var Tilfældet med dette Menneske, som jeg engang har kjendt uden at kjende ham. Han tilhørte ikke Virkeligheden og dog havde han meget med den at gjøre. Han løb bestandig hen over den, men selv, naar han mest hengav sig, var han ude over den. Men det var ikke det Gode, der vinkede ham bort, heller ikke var det egentlig det Onde, det tør jeg end ikke i dette Øieblik sige om ham. Han har lidt af en exacerbatio cerebri, for hvilken Virkeligheden ikke havde Incitament nok, i det Høieste kun momentviis. Han forløftede sig ikke paa Virkeligheden, han

var ikke for svag til at bære den, nei han var for stærk; men denne Styrke var en Sygdom. Saasnart Virkeligheden havde tabt sin Betydning som Incitament, var han afvæbnet, deri laae det Onde hos ham. Dette var han sig bevidst selv i Incitamentets Øieblik og i denne Bevidsthed laae det det Onde.

Den Pige, hvis Historie udgjør Hoved-Indholdet af Dagbogen, har jeg kjendt. Om han har forført flere, veed jeg ikke; dog synes det at fremgaae af hans Papirer. Han synes tillige, at have været dreven i en anden Art af Praxis, der ganske karakteriserer ham; thi han var altfor meget aandelig bestemt til at være en Forfører i almindelig Forstand. Man seer ogsaa af Dagbogen, at det stundom var noget aldeles Vilkaarligt, han attraaede, en Hilsen f. Ex., og vilde for ingen Priis modtage Mere, fordi det var det Skjønneste hos den Vedkommende. Ved Hjælp af hans Aandsgaver har han vidst at friste en Pige, at drage hende til sig, uden at bryde sig om i strængere Forstand at besidde hende. Jeg kan forestille mig, han har vidst at bringe en Pige paa det Høidepunkt, at han var sikker paa, hun vilde offere Alt. Naar Sagen var kommen saa vidt, da brød han af, uden at der fra hans Side var skeet den mindste Tilnærmelse, uden at der var faldet et Ord om Kjærlighed, end sige en Erklæring, et Løfte. Og dog var det skeet, og den Ulykkelige beholdt Bevidstheden derom dobbelt bittert, fordi hun ikke havde det Mindste at beraabe sig paa, fordi hun bestandig maatte omtumles af de forskjelligste Stemninger i en rædsom Hexedands, naar hun snart gjorde sig Bebreidelser, tilgav ham, snart gjorde ham Bebreidelser, og nu, da dog Forholdet kun i uegentlig Forstand havde haft Virkelighed, bestandig maatte kæmpe med den Tvivl, om det Hele ikke var en Indbildning. Ingen kunde hun betroe sig til; thi hun havde egentlig ikke Noget at betroe dem. Naar man har drømt, kan man fortælle Andre sin Drøm, men det, hun havde at fortælle, var jo ingen Drøm, det var Virkelighed, og

dog, saasnart hun vilde udsige det til en Anden, lette det bekymrede Sind, saa var det Intet. Det følte hun meget vel selv. Intet Menneske kunde faae fat derpaa, neppe hun selv, og dog hvilede det med en ængstende Tyngde paa hende. Saadanne Offere vare derfor af en ganske egen Natur. Det var ikke ulykkelige Piger, som udstødte eller i den Tanke, at de vare udstødte af Samfundet, græmmede sig sundt og stærkt, engang imellem naar Hjertet blev for fuldt, gav det Luft i Had eller Tilgivelse. Der var ingen synlig Forandring foregaaet med dem; de levede i sædvanlige Forhold, agtede som altid, og dog vare de forandrede, uforklarligt næsten for dem selv, ubegribeligt for Andre. Deres Liv var ikke som hines knækket eller brudt, det var bøiet ind i dem selv; tabte for Andre, søgte de forgjeves at finde dem selv. I samme Betydning som man kunde sige, at hans Vej gennem Livet var usporlig; (thi hans Fødder vare saaledes indrettede, at han beholdt Sporet under dem, saaledes forestiller jeg mig bedst hans uendelige Reflekterthed i sig selv) i samme Forstand faldt der intet Offer for ham. Han levede altfor meget aandeligt, til at være en Forfører i almindelig Forstand. Stundom antog han dog et parastatisk Legeme, og var nu lutter Sandselighed. Endogsaa hans Historie med Cordelia er saa forviklet, at det var ham muligt at træde op som den Forførte, ja selv den ulykkelige Pige kan stundom være raadvild derom, ogsaa her er hans Fodspor saa utydeligt, at ethvert Beviis er umuligt. Individerne have for ham blot været Incitament, han kastede dem af sig, ligesom Træerne ryste Blade af – han foryngedes, Løvet visnede.

Men hvorledes det seer ud i hans eget Hoved? Som han har ledet Andre vild, saa tænker jeg, han ender med selv at løbe vild. De Andre har han ledet vild ikke i udvortes Henseende, men i indvortes dem selv betræffende. Der er noget Oprørende i, naar et Menneske fører en Vandrers, der er raadvild om Veien, paa urigtige Stier, og nu lader ham

ene i sin Vildfarelse, og hvad er dog dette i Sammenligning med at bringe et Menneske til at løbe vild i sig selv. Den vildfarende Vandrer har dog den Trøst, at Egnen bestandig forandrer sig om ham, og med hver Forandring fødes der et Haab om at finde en Udvei; den, der løber vild i sig selv, har ikke saa stort et Teritorium at bevæge sig paa; han mærker snart, at det er et Kredsløb, som han ikke kan komme ud af. Saaledes tænker jeg det vil gaa ham selv efter en endnu langt forfærdeligere Maalestok. Jeg kan intet Qvalfuldere tænke mig end et intrigant Hoved, der taber Traaden, og nu vender hele sit Skarpsind mod sig selv, idet Samvittigheden vaagner og det gjælder om, at rede sig ud af dette Vilderede. Forgjeves har han mange Udgange paa sin Rævehule, i det Øieblik hans ængstede Sjæl allerede troer at see Daglyset falde ind, viser det sig, at det er en ny Indgang, og saaledes søger han som et opskræmmet Vildt, forfulgt af Fortvivlelsen, bestandig en Udgang og finder bestandig en Indgang, ad hvilken han gaaer tilbage i sig selv. Et saadant Menneske er ikke altid, hvad man kunde kalde en Forbryder, han er selv ofte skuffet af sine Intriguer, og dog rammer der ham en forfærdeligere Straf end Forbryderen; thi hvad er selv Angerens Smerte i Sammenligning med dette bevidste Vanvid. Hans Straf har en reen æsthetisk Charakter; thi selv det, at Samvittigheden vaagner, er for ethisk et Udtryk om ham; Samvittigheden gestalter sig for ham blot som en høiere Bevidsthed, der yttre sig som en Uro, der end ikke i dybere Forstand anklager ham, men holder ham vaagen, ingen Hvile under ham i hans ufrugtbare Rastløshed. Afsindig er han heller ikke; thi de endelige Tankers Mangfoldighed ere ikke forstenede i Afsindighedens Evighed.

Den stakkels Cordelia hende vil det ogsaa falde vanskeligt at finde Fred. Hun tilgiver ham af sit inderste Hjerte, men hun finder ikke Hvile, thi da vaagner Tvivlen: det var hende, der hævede Forlovelsen, det var hende, der var Anledning

til Ulykken, det var hendes Stolthed, der attraaede det Ualmindelige, da angrer hun, men hun finder ikke Hvile; thi da frikjende de anklagende Tanker hende: det var ham, der ved sin Underfundighed lagde denne Plan ind i hendes Sjæl, da hader hun, hendes Hjerter føler sig lettet i Forbandelser, men hun finder ikke Hvile; hun gjør sig atter Bebreidelser, Bebreidelser, fordi hun har hadet, hun der selv er en Synderinde, Bebreidelser, fordi hun, hvor underfundig han end har været, dog altid bliver skyldig. Tungt er det for hende, at han har bedraget hende, endnu tungere, kunde man næsten fristes til at sige, at han har vakt den mangetungede Reflexion, at han har udviklet hende æsthetisk nok til ikke længer ydmygt at lytte til een Stemme, men til at kunne høre de mange Taler paa eengang. Da vaagner Erindringen i hendes Sjæl, hun glemmer Brøden og Skylden, hun erindrer de skønne Øieblikke, hun er bedøvet i en unaturlig Exaltation. I saadanne Momenter erindrer hun ham ikke blot, hun opfatter ham med en clairvoyance, som kun viser, hvor stærkt hun er udviklet. Hun seer da ikke Forbryderen i ham, men heller ikke det ædle Menneske, hun føler ham blot æsthetisk. Hun har engang skrevet mig en Billet til, hvori hun udtaler sig om ham. »Stundom var han saa aandelig, at jeg følte mig tilintetgjort som Qvinde, til andre Tider saa vild og lidenskabelig, saa attraaende, at jeg næsten skælvede for ham. Stundom var jeg som fremmed for ham, stundom hengav han sig ganske; naar jeg da slyngede min Arm om ham, da var undertiden pludselig Alt forandret, og jeg omfavnede Skyen. Dette Udtryk kjendte jeg, før jeg kjendte ham, men han har lært mig at forstaae det; naar jeg bruger det, tænker jeg altid paa ham, som jeg tænker hver min Tanke kun ved ham. Jeg har altid elsket Musik, han var et mageløst Instrument, altid bevæget, han havde et Omfang, som intet Instrument har det, han var et Indbegreb af alle Følelser og Stemninger, ingen Tanke var ham for høi, ingen for fortvivlet, han kunde bruse som en Efteraarsstorm, han

kunde hvidske uhørligt. Ikke et Ord af mig blev uden Virkning, og dog kan jeg ikke sige, at mit Ord ikke forfeilede sin Virkning; thi hvilken det vilde gjøre, var mig umuligt at vide. Med en ubeskrivelig, men hemmelighedsfuld, salig, unævnelig Angst lyttede jeg til denne Musik, jeg selv fremkaldte, og dog ikke fremkaldte, altid var der Harmoni, altid rev han mig hen.«

Forfærdeligt er det for hende, forfærdeligere vil det blive for ham, det kan jeg slutte deraf, at jeg selv neppe kan beherske den Angst, der griber mig, hver Gang jeg tænker paa den Sag. Ogsaa jeg er reven med ind i det Taage-Rige, i den Drømme-Verden, hvor man hvert Øieblik bliver ræd for sin egen Skygge. Forgjeves søger jeg ofte at løsrive mig derfra, jeg følger med som en truende Skikkelse, som en Anklager, der er stum. Hvor besynderligt! Han har udbredt den dybeste Hemmelighed over Alt, og dog er der en endnu dybere Hemmelighed, og det er den, at jeg er Medvider, og jeg selv er jo paa en ulovlig Maade bleven Medvider. At glemme det Hele vil ikke lykkes. Jeg har stundom tænkt paa at tale til ham derom. Dog hvad hjalp det, han vilde enten fragaae Alt, paastaae, at Dagbogen var et digterisk Forsøg, eller han vil paalægge mig Taushed, Noget jeg ikke kan negte ham i Betragtning af Maaden, paa hvilken jeg er bleven Medvider. Der er dog Intet, hvorover der hviler saa megen Forførelse og saa megen Forbandelse, som over en Hemmelighed.

Af Cordelia har jeg modtaget en Samling af Epistler. Om det er dem alle, veed jeg ikke, dog forekom det mig, at hun engang lod sig forlyde med, at hun selv havde confiskeret nogle. Jeg har taget en Copi af dem og vil nu i min Reenskrift flette disse ind. Vel mangle de Datum, men selv om de havde havt det, vilde det ikke have hjulpet mig stort, da Dagbogen i sin videre Fremrykken bliver sparsommere og sparsommere, ja tilsidst paa en enkelt Undtagelse nær, opgiver ethvert Datum, som om Historien i sin Fremgang

blev saa qualitativ-betydningsfuld, i den Grad, skjøndt historisk Virkelighed, nærmede sig til at være Idee, at af den Grund Tidsbestemmelser bleve ligegyldige. Hvad der derimod har hjulpet mig, er, at der paa forskjellige Steder i Dagbogen findes et Par Ord, hvis Betydning jeg i Begyndelsen ikke fattede. Ved at sammenholde dem med Brevene har jeg imidlertid indseet, at de ere Motiverne til disse. Det vil derfor være mig en let Sag at indflette dem paa rette Sted, idet jeg bestandig indfører Brevet paa det Sted, hvor Motivet til samme findes henkastet. Hvis jeg ikke havde fundet disse ledende Vink, da havde jeg gjort mig skyldig i en Misforstaaelse; thi det var vel ikke faldet mig ind, hvad der nu af Dagbogen fremgaaer Sandsynlighed for, at til enkelte Tider Brevene ere fulgte saa hyppigt paa hinanden, at hun synes at have modtaget flere paa een Dag. Skulde jeg have fulgt min egen Tanke, da havde jeg vel fordeelt dem mere ligeligt og ikke ahnet, hvilken Virkning han har opnaaet ved den lidenskabelige Energi, med hvilken han har brugt dette som ethvert Middel, for at holde Cordelia paa Lidenskabens Toppunkt.

Foruden den fuldstændige Oplysning om hans Forhold til Cordelia, indeholdt Dagbogen indslynget derimellem en og anden lille Skildring. Overalt hvor en saadan fandtes stod der i Margenen et NB. Disse Skildringer staae aldeles ikke i noget Forhold til Cordelias Historie, men have givet mig en levende Forestilling om Betydningen af et Udtryk, han ofte brugte, om jeg end tilforn forstod det paa en anden Maade: man bør altid have en aparte lille Snøre ude. Var et tidligere Bind af denne Dagbog faldet i mine Hænder, saa vilde jeg formodentlig have truffet paa flere af disse, hvilke han selv etsteds i Margenen kalder: actiones in distans; thi han yttre selv, at Cordelia beskæftigede ham for meget til ret at have Tid til at see sig om.

Kort efter at han havde forladt Cordelia, modtog han fra hende et Par Breve, som han sendte uaabnede tilbage.

Blandt de Breve, Cordelia overlod mig, vare ogsaa disse. Hun havde selv brudt Seglet, og jeg tør vel ogsaa tillade mig at tage en Afskrift af dem. Deres Indhold har hun aldrig omtalt til mig, derimod pleiede hun, naar hun nævnte hendes Forhold til Johannes, at fremsige et lille Vers, saavidt jeg veed af Goethe, der alt i Forhold til hendes Stemnings Forskjellighed og den derved betingede forskjellige Diction syntes at betyde noget Forskjelligt:

Gehe,
Verschmähe
Die Treue,
Die Reue
Kommt nach.

Brevene lyde saaledes:

Johannes!

Ikke kalder jeg Dig: min, det indseer jeg vel, at Du aldrig har været, og jeg er haardt nok straffet for, at denne Tanke engang forlystede min Sjæl; og dog kalder jeg Dig: min; min Forfører, min Bedrager, min Fiende, min Morder, min Ulykkes Ophav, min Glædes Grav, min Usaligheds Afgrund. Jeg kalder Dig: min, og kalder mig: Din, og som det engang smigrede Dit Øre, der stolt bøiede sig til min Tilbedelse, saa skal det nu lyde som en Forbandelse over Dig, en Forbandelse i al Evighed. Glæd Dig ikke til, at det skulde være min Hensigt at forfølge Dig, eller at væbne mig med en Dolk, for at ægge Din Spot! flye hvorhen Du vil, jeg er dog Din, drag til Verdens yderste Grændse, jeg er dog Din, elsk hundrede Andre, jeg er dog Din, ja i Dødens Time er jeg Din. Selv det Sprog, jeg fører mod Dig, maa bevise Dig, at jeg er Din. Du har formastet Dig til at bedrage et Menneske saaledes, at Du er bleven Alt for mig, saa jeg vilde sætte al min Glæde i at være Din Slavinde, Din er jeg, Din, Din, Din Forbandelse.

Din Cordelia.

- - -

Johannes!

Der var en riig Mand, han havde stort Qvæg og smaat Qvæg i Mængde, der var en fattig lille Pige, hun eiede kun et eneste Lam, det aad af hendes Haand og drak af hendes Bæger. Du var den rige Mand, riig paa al Jordens Herlighed, jeg var den fattige, der kun eiede min Kjærlighed. Du tog den, Du glædede Dig ved den; da vinkede Lysten Dig, og Du offrede det Lidet, jeg eiede, af Dit Eget kunde Du Intet ofre. Der var en riig Mand, han eiede stort Qvæg og smaat Qvæg i Mængde, der var en fattig lille Pige hun eiede kun sin Kjærlighed.

Din Cordelia.

- - -

Johannes!

Er der da slet intet Haab? Skulde Din Kjærlighed aldrig vaagne igjen; thi at Du har elsket mig, det veed jeg, om jeg end ikke veed, hvad det er, der forvisser mig herom. Jeg vil vente, om Tiden end bliver mig lang, jeg vil vente, vente til Du er træt af at elske Andre, da skal Din Kjærlighed til mig atter staae op af sin Grav, da vil jeg elske Dig som altid, takke Dig som altid, som fordem o Johannes som fordem! Johannes! er Din hjerteløse Kulde imod mig er det Dit sande Væsen, var Din Kjærlighed, Dit rige Hjerte Løgn og Usandhed, er Du da nu atter Dig selv! Hav Taalmodighed med min Kjærlighed, tilgiv, at jeg vedbliver at elske Dig, jeg veed det, min Kjærlighed er en Byrde for Dig; men der vil dog komme den Tid, da Du vender tilbage til Din Cordelia. Din Cordelia! Hør dette bedende Ord! Din Cordelia, Din Cordelia.

Din Cordelia.

- - -

Har Cordelia end ikke været i Besiddelse af det hos hendes Johannes beundrede Omfang, man seer dog tydeligt, at hun ikke har været uden Modulation. Hendes Stemning udpræger sig tydeligt i hvert af Brevene, om hun end har manglet Klarhed til en vis Grad i Fremstilling. Dette er især Tilfældet med det andet Brev, hvor man mere ahner end egentlig forstaaer hendes Mening, men denne Ufuldkommenhed gjør det for mig saa rørende.

d. 4. April.

Forsigtighed min skønne Ubekjendte! Forsigtighed; at træde ud af en Karreet er ikke saa let en Sag, stundom et afgjørende Skridt. Jeg kunde laane Dem en Novelle af Tieck, hvoraf De vilde see, at en Dame ved at stige ned af en Hest i den Grad indviklede sig i en Forvikling, at dette Skridt blev definitivt for hele hendes Liv. Trinnene paa Karreeterne ere i Almindelighed ogsaa saa forkeert indrettede, at man næsten nødsages til at opgive al Gratie og vove et fortvivlet Spring i Armene paa Kudsk og Tjener. Ja hvad Kudsk og Tjener har det godt; jeg troer virkelig jeg vil søge en Ansættelse som Tjener i et Huus, hvor der er unge Piger; en Tjener bliver let Medvider i saadan en lille Frøkens Hemmeligheder. – Men spring dog for Guds Skyld ikke, jeg beder Dem; det er jo mørkt; jeg skal ikke forstyrre Dem, jeg stiller mig blot ind under denne Gadelygte, saa er det Dem umuligt at see mig, og man er dog bestandig blot undselig i samme Grad, som man bliver seet, men man bliver bestandig blot seet i samme Grad, som man seer – altsaa af Omsorg for Tjeneren, der maaskee ikke vil være istand til at modstaae et saadant Spring, af Omsorg for Silkekjolen, item af Omsorg for Kniplingsfryndserne, af Omsorg for mig lad denne nydelige lille Fod, hvis Smalhed jeg allerede har beundret, lad den forsøge sig i Verden, vov at forlade Dem paa den, den vil vel finde Fodfæste, og gyser det et Øieblik i Dem, fordi det er som om den forgjeves søgte det, hvorpaa den kan hvile sig, ja gyser De endnu, efterat den har fundet det, saa træk hurtig den anden Fod til, hvo vilde vel være saa grusom at lade Dem svæve i denne Stilling, hvo saa uskøn, saa langsom i at følge det Skjønnes Aabenbarelse. Eller frygter De endnu nogen Uvedkommende, Tjeneren dog vel ikke, mig ei heller, thi jeg har jo allerede seet den lille Fod, og, da jeg er Naturforsker, har jeg af Cuvier lært deraf